

Věc C-789/23

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce**Datum doručení:**

21. prosince 2023

Předkládající soud:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Litva)

Datum předkládacího rozhodnutí:

20. prosince 2023

Žalobkyně v prvním stupni a navrhovatelka v řízení o kasačním opravném prostředku:

I. J.

Žalovaný v prvním stupni a odpůrce v řízení o kasačním opravném prostředku:

Registru centras VĮ

[omissis]

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS**(NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD LITVY)****USNESENÍ**

20. prosince 2023

[omissis]

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu Litvy [omissis] [složení soudu]

přezkoumal v průběhu písemného kasačního řízení správní věc týkající se kasačního opravného prostředku podaného navrhovatelkou, I. J., proti rozsudku Vilniaus apygardos administracinis teismas (krajský správní soud ve Vilniusu, Litva) vydanému dne 29. června 2022 ve správní věci týkající se žaloby na zrušení rozhodnutí a uložení povinnosti provést úkony, kterou podala navrhovatelka, I. J., proti odpůrci, státnímu podniku Registru centras (středisko rejstříků, Litva).

Rozšířený senát

zjistil následující skutečnosti:

I.

- 1 V projednávané věci je předmětem řízení spor mezi navrhovatelkou I. J. (dále jen „navrhovatelka“) a odpůrcem, státním podnikem Registrų centras (středisko rejstříků, dále jen „odpůrce“), který se týká rozhodnutí [omissis] o právní skutečnosti rozdělení majetku (dále jen „rozhodnutí“), jež bylo vydáno odpůrcem dne 9. března 2002 a jímž nebylo vyhověno návrhu navrhovatelky ze dne 15. února 2022 na zápis právní skutečnosti (právní skutečnosti rozdělení majetku) týkající se právní úpravy majetkových poměrů I. J. a C. B. do Vedybų sutarčių registras (rejstřík manželských smluv, dále jen „rejstřík“).

Právní rámec. Právo Evropské unie

- 2 Článek 21 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) stanoví, že „[k]aždý občan Unie má právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států s výhradou omezení a podmínek stanovených ve Smlouvách a v opatřeních přijatých k jejich provedení“.

Právní rámec. Vnitrostátní právo

- 3 Vedybų sutarčių registro nuostatai (nařízení upravující rejstřík manželských smluv, dále jen „vnitrostátní nařízení“) byla schválena Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimas Nr. 1284 „Dėl Vedybų sutarčių registro nuostatų patvirtinimo“ (usnesení vlády Litevské republiky č. 1284 ze dne 13. srpna 2002 o schválení nařízení upravujících rejstřík manželských smluv). Na projednávanou věc se použije znění ze dne 10. září 2015, naposledy pozměněné dne 8. července 2020 usnesením vlády Litevské republiky č. 773.
- 4 Vnitrostátní nařízení stanoví účel a předmět evidence v rejstříku manželských smluv a zahrnují ustanovení týkající se ředitele a správce rejstříku a jejich práv, povinností a funkcí, dále upravují vedení údajů a informací v rejstříku (dále jen „údaje v rejstříku“), jakož i dokumenty nebo kopie dokumentů předložených k zápisu do rejstříku, vzájemné vazby mezi rejstříkem a ostatními rejstříky, bezpečnost údajů v rejstříku, zpřístupnění a používání dokumentů a údajů v rejstříku, jakož i financování, reorganizaci a zrušení rejstříku (bod 1 vnitrostátních nařízení). Účelem rejstříku je evidence skutečností specifikovaných v bodě 13 vnitrostátních nařízení v rejstříku, dále shromažďování, sestavování, zpracovávání, uspořádávání, uchovávání a zveřejňování údajů v rejstříku a kopií dokumentů předložených k zápisu do rejstříku, jakož i provádění dalších úkonů souvisejících se zpracováním údajů v rejstříku (bod 2 vnitrostátních nařízení).
- 5 Správcem rejstříku je ustanoven státní podnik Registrų centras (středisko rejstříků) (bod 8 vnitrostátních nařízení).

- 6 Předmětem evidence v rejstříku jsou manželské smlouvy (bod 13.1 vnitrostátních nařízení), smlouvy o soužití týkající se rozdělení společně nabytého a užívaného majetku po skončení soužití (bod 13.2 vnitrostátních nařízení) a právní skutečnosti rozdělení majetku uvedené v občanském zákoníku (bod 13.3 vnitrostátních nařízení).
- 7 Poskytovateli údajů jsou notáři, kteří provedli osvědčení manželské smlouvy, smlouvy o soužití nebo smlouvy o rozdělení majetku, jakož i změny nebo zrušení těchto smluv (bod 21.1 vnitrostátních nařízení); soudy, které vydaly rozhodnutí o rozdělení společného majetku, o navrácení práv věřitelů jednoho nebo obou manželů v případech, kdy byla práva těchto věřitelů změnou nebo zrušením manželské smlouvy nebo smlouvy o soužití porušena, nebo o změně nebo zrušení manželské smlouvy, smlouvy o soužití či smlouvy o rozdělení majetku (bod 21.2 vnitrostátních nařízení); osoby, které uzavřely manželskou smlouvu nebo smlouvu o soužití – pouze v případech uvedených v bodě 68 vnitrostátních nařízení (bod 21.3 vnitrostátních nařízení).
- 8 Notář, který osvědčil smlouvu o rozdělení majetku, je povinen předat správci rejstříku oznámení o právní skutečnosti rozdělení majetku společně s digitální kopií osvědčené smlouvy ve lhůtě 3 pracovních dnů od osvědčení smlouvy a soud, který vydal rozhodnutí o rozdělení majetku, je povinen předat správci rejstříku oznámení o právní skutečnosti rozdělení majetku společně s digitální kopií pravomocného soudního rozhodnutí ve lhůtě 3 pracovních dnů od nabytí právní moci rozhodnutí (v případě, že ve věci bylo podáno odvolání k odvolacímu soudu, je soud povinen tak učinit ve lhůtě 3 pracovních dnů po vrácení věci soudu prvního stupně). V oznámení o právní skutečnosti rozdělení majetku musí poskytovatel údajů uvést údaje specifikované v bodech 17.2 až 17.9 vnitrostátních nařízení (bod 45 vnitrostátních nařízení).
- 9 Manželská smlouva nebo smlouva o soužití uzavřená v cizím státě může být do rejstříku zapsána, pokud tato manželská smlouva nebo smlouva o soužití obsahuje osobní identifikační číslo alespoň jedné ze smluvních stran, jak je uvedeno v Lietuvos Respublikos gyventojų registras (rejstřík obyvatel Litevské republiky) (bod 67 vnitrostátních nařízení).
- 10 Přeje-li si některý z manželů nebo některá ze spolužijících osob zapsat manželskou smlouvu nebo smlouvu o soužití osvědčenou v cizím státě, změny takové smlouvy nebo údaje týkající se zrušení takové smlouvy, může údaje určené k zápisu do rejstříku předložit osobně nebo prostřednictvím zmocněnce, poštou nebo elektronicky, postupem stanoveným správcem rejstříku (bod 68 vnitrostátních nařízení).

Rozhodné skutečnosti

- 11 V projednávané správní [věci] bylo zjištěno, že navrhovatelka (skryté údaje) ve městě (skryté údaje) (v Itálii) a C. B., občan Itálie, uzavřeli manželství. Toto manželství bylo zapsáno do rejstříku oddacích listů obce (skryté údaje) v roce

2006. Výpis z oddacího listu obsahuje poznámku, v níž je uvedeno, že režim oddělených jmění zvolený manželi je uveden v oddacím listě.

- 12 Dne 15. února 2022 požádala navrhovatelka odpůrce, aby do rejstříku manželských smluv zapsal právní skutečnost (právní skutečnost rozdělení majetku) týkající se právní úpravy majetkových poměrů navrhovatelky a C. B.
- 13 Po posouzení návrhu navrhovatelky vydal odpůrce dne 9. března 2022 rozhodnutí (dále jen „rozhodnutí“), které je předmětem sporu v projednávané správní věci. Na základě bodů 13, 21, 45, 67 až 68 vnitrostátních nařízení odpůrce svým rozhodnutím odmítl zapsat do rejstříku právní skutečnost (právní skutečnost rozdělení majetku) týkající se právní úpravy majetkových poměrů navrhovatelky a jejího manžela. Odpůrce dále vysvětlil, že výpis z oddacího listu (skryté údaje) předložený navrhovatelkou může být do rejstříku zapsán jako manželská smlouva, pokud navrhovatelka předloží dodatek (přílohu) k oddacímu listu ověřený notářem nebo jiným příslušným úředníkem v Itálii, který bude obsahovat osobní identifikační číslo alespoň jedné ze stran manželské smlouvy, jak je uvedeno v rejstříku obyvatel Litevské republiky. Odpůrce dále uvedl, že fyzické osoby nejsou poskytovateli údajů pro účely zápisu právních skutečností rozdělení majetku do rejstříku, a že tedy právní skutečnost rozdělení majetku nemůže být zapsána na základě návrhu navrhovatelky.
- 14 Navrhovatelka nechala do spisu založit kopii e-mailu, z níž vyplývá, že se obrátila na Matriční úřad v (skryté údaje) se žádostí o vydání kopie oddacího listu obsahujícího osobní identifikační číslo navrhovatelky, jak je uvedeno v jejím průkazu totožnosti. Matriční úřad v (skryté údaje) však takovou kopii vydat odmítl, přičemž uvedl, že do oddacího listu nemůže vložit litevské osobní identifikační číslo, neboť tyto údaje nejsou předmětem osvědčení. Navrhovatelka rovněž předložila osvědčení ze dne 16. února 2021 vydané L. B., notářem (skryté údaje) (provincie Savona, Itálie), v němž tento notář uvedl, že podle čl. 162 odst. 2 italského občanského zákoníku může být volba režimu oddělených jmění manželů uvedena i v listině o zápisu manželství.
- 15 Navrhovatelka s rozhodnutím odpůrce nesouhlasila a podala žalobu ke krajskému správnímu soudu ve Vilniusu, který žalobu navrhovatelky zamítl jako neopodstatněnou rozhodnutím ze dne 29. června 2022. Krajský správní soud ve Vilniusu ve svém rozhodnutí zejména uvedl, že bod 67 vnitrostátních nařízení jasně stanoví podmínky zápisu manželské smlouvy nebo smlouvy o soužití uzavřené v cizím státě. Krajský správní soud ve Vilniusu zjistil, že manželská smlouva, resp. smlouva o soužití neobsahuje osobní identifikační číslo alespoň jedné ze smluvních stran, jak je uvedeno v rejstříku obyvatel Litevské republiky, načež konstatoval, že v takovém případě má odpůrce nejen právo, ale též povinnost návrhu navrhovatelky nevyhovět.
- 16 Navrhovatelka podala proti rozsudku Krajského správního soudu ve Vilniusu kasační opravný prostředek k Nejvyššímu správnímu soudu Litvy.

Rozšířený senát

dospěl k následujícímu závěru:

II.

- 17 Navrhovatelka podala u odpůrce návrh na zápis právní skutečnosti (právní skutečnosti rozdělení majetku) týkající se právní úpravy majetkových poměrů I. J. a C. B. do rejstříku manželských smluv.
- 18 Podle znění vnitrostátních nařízení použitelného na projednávanou věc mohou být do rejstříku manželských smluv zapsány: 1) manželské smlouvy, 2) smlouvy o soužití týkající se rozdělení společně nabytého a užívaného majetku po skončení soužití a 3) právní skutečnosti rozdělení majetku uvedené v občanském zákoníku. Manželskou smlouvou se v tomto kontextu rozumí dohoda mezi manželi, která stanoví jejich majetková práva a povinnosti po dobu trvání manželství, jakož i po rozvodu nebo rozluce. Právní skutečnosti rozdělení majetku se v tomto kontextu rozumí dohoda mezi smluvními stranami nebo soudní rozhodnutí o rozdělení společného majetku [*omissis*].
- 19 Kapitola IV vnitrostátních nařízení upravuje zápis předmětu evidence do rejstříku. Z obsahu bodů 21 a 68 této kapitoly vyplývá právní pravidlo, podle kterého mají fyzické osoby právo obrátit se na správce rejstříku manželských smluv jakožto poskytovatele údajů, a to výlučně za účelem podání návrhu na zápis manželské smlouvy nebo smlouvy o soužití osvědčené v cizím státě, popřípadě návrhu na zápis změn či zrušení takové smlouvy. Jinými slovy, stanovené pravidlo nepřiznává navrhovatelce právo obrátit se na odpůrce s návrhem na zápis právní skutečnosti rozdělení majetku, která je předmětem evidence v rejstříku podle bodu 13.3 vnitrostátních nařízení. Z obsahu bodu 21 vnitrostátních nařízení vyplývá, že poskytovateli údajů pro účely zápisu právní skutečnosti rozdělení majetku do rejstříku jsou pouze notáři, kteří provedli osvědčení smluv o rozdělení majetku a osvědčení změn nebo zrušení takových smluv (bod 21.1 vnitrostátních nařízení), a soudy, které vydaly rozhodnutí uvedená v bodě 21.2 vnitrostátních nařízení.
- 20 Na základě argumentace uvedené v kasačním opravném prostředku navrhovatelky, která vymezuje předmět projednávané věci [například skutečnost, že manželé při uzavření manželství učinili *de iure a de facto* prohlášení odpovídající pojmu „manželská smlouva“, které bylo zapsáno na Matričním úřadu v (skryté údaje) (v Itálii), nebo že zápis v listině o zápisu manželství ve skutečnosti představuje manželskou smlouvu, neboť se strany v tomto dokumentu dohodly na právní úpravě majetkových poměrů v manželství], dospěl tento senát k závěru, že navrhovatelka se skutečně domáhala zápisu manželské smlouvy do rejstříku manželských smluv, z níž vyplývá rozsah majetkových práv a povinností manželů. Vzhledem k tomu, že manželství navrhovatelky bylo uzavřeno v cizím státě a že osvědčení o zápisu manželství obsahuje informace o právním režimu oddělených jmění zvoleném manželi, je právní postavení navrhovatelky srovnatelné s právním postavením uvedeným v bodě 68 vnitrostátních nařízení,

tedy situací, kdy si jeden z manželů přeje nechat zapsat manželskou smlouvu osvědčenou v cizí zemi.

- 21 Pokud jde o zápis manželských smluv nebo smluv o soužití uzavřených v cizím státě do rejstříku, stanoví bod 67 vnitrostátních nařízení jasnou kogentní podmínku: manželská smlouva nebo smlouva o soužití musí obsahovat osobní identifikační číslo alespoň jedné ze smluvních stran, jak je uvedeno v rejstříku obyvatel. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že správce rejstříku jakožto subjekt veřejné správy je oprávněn jednat pouze v rámci pravomocí, které jsou mu svěřeny zákonem, a není ze zákona oprávněn shromažďovat údaje a podklady dokládající existenci či neexistenci určitých skutečností z vlastní iniciativy. Správce rejstříku jakožto subjekt veřejné správy je sice vázán obecně důležitou zásadou řádné správy, ovšem není oprávněn přijímat samostatná rozhodnutí o existenci případných skutkových okolností ani je posuzovat, neboť jeho povinnost je omezena na ověření toho, zda dokumenty, které mu byly předloženy, jsou v souladu s požadavky právní úpravy. S přihlédnutím k okolnostem daným v projednávané věci má tedy odpůrce povinnost odmítnout zapsat výpis z oddacího listu předložený navrhovatelkou jako manželskou smlouvu, neboť předložený dokument nespĺňuje požadavek stanovený v bodě 67 vnitrostátních nařízení, tj. neobsahuje osobní identifikační číslo alespoň jedné ze stran manželské smlouvy, jak je uvedeno v rejstříku obyvatel Litevské republiky.
- 22 Na druhou stranu, navrhovatelka uzavřela manželství v jiném členském státě Evropské unie, v Italské republice. Podle právních předpisů platných v tomto státě může oddací list obsahovat i zvolenou právní úpravu majetkových poměrů v manželství. Z výpisu z oddacího listu navrhovatelky a jejího manžela vyplývá, že takový dokument neobsahuje osobní identifikační čísla za účelem identifikace dotčených osob. Kromě toho příslušný orgán Italské republiky odmítl takové identifikační údaje do výpisu z oddacího listu zapsat, a to i navzdory konkrétní žádosti navrhovatelky.
- 23 Je třeba rovněž uvést, že údaje o manželství navrhovatelky, zapsané v Italské republice, byly zapsány na matričním úřadu v Litevské republice a skutečnost, že osobní identifikační číslo navrhovatelky není ve výpisu z oddacího listu uvedeno, nebyla v tomto ohledu považována za překážku. V této souvislosti tento senát podotýká, že právní úprava týkající se otázky zápisu manželství zapsaných v cizím státě, která je použitelná *ratione temporis* na projednávanou správní věc, ve skutečnosti nestanovila žádný kogentní požadavek na to, aby dokument předložený k zápisu, vydaný orgánem cizího státu a osvědčující zápis manželství, obsahoval osobní identifikační číslo alespoň jednoho z manželů, kteří dotčené manželství uzavřeli, jak je uvedeno v rejstříku obyvatel Litevské republiky. Jak však již bylo zmíněno, takový požadavek platí pro účely zápisu manželské smlouvy uzavřené v cizím státě do rejstříku manželských smluv.
- 24 Za těchto okolností se tento senát domnívá, že je v zásadě možné situaci, která nastala v projednávané správní věci, posuzovat podle článku 21 SFEU. Článek 21 odst. 1 SFEU, který má přímý účinek, zaručuje každému občanovi Unie právo

svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (rozsudek Soudního dvora ze dne 17. září 2002, Baumbast a R, C-413/99, EU:C:2002:493, bod 94). S ohledem na skutečnost, že podle ustálené judikatury Soudního dvora obsahuje článek 21 SFEU nejen právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, ale také zákaz jakékoli diskriminace na základě státní příslušnosti (rozsudek Soudního dvora ze dne 8. června 2017, Freitag, C-541/15, EU:C:2017:432, bod 31 a citovaná judikatura), vychází tento senát z předpokladu, že dotčenou otázku není třeba posuzovat odděleně podle článku 18 SFEU, který stanoví, že v rámci použití Smluv, aniž jsou dotčena jejich zvláštní ustanovení, je zakázána jakákoli diskriminace na základě státní příslušnosti.

- 25 Zprvé je namístě podotknout, že právní postavení navrhovatelky je určeno důsledky jejího statusu občana Unie, který využil svého práva na volný pohyb: navrhovatelka se domáhá toho, aby byla v Litevské republice zapsána manželská smlouva, kterou uzavřela při zápisu svého manželství v jiném členském státě Evropské unie. Posuzovaný spor se tedy netýká čistě vnitrostátní situace, která by nespádala do působnosti unijního práva. Mezi situace, které spadají do věcné působnosti práva Společenství, patří ty, které se týkají výkonu základních svobod zaručených Smlouvou, zejména těch, které souvisejí se svobodou pohybu a pobytu na území členských států, jak je přiznána článkem 21 SFEU (rozsudek Soudního dvora ze dne 12. května 2011, Runevič-Vardyn a Wardyn, C-391/09, EU:C:2011:291, bod 62 a citovaná judikatura).
- 26 Podle judikatury Soudního dvora musí být občanu Unie ve všech členských státech přiznáno totéž právní zacházení jako to, které se přiznává státním příslušníkům těchto členských států nacházejícím se v téže situaci, takže by bylo neslučitelné se svobodou volného pohybu, aby se na něj použilo méně příznivé zacházení v členském státě, jehož je státním příslušníkem, než jakého by požíval, kdyby nevyužil možností poskytnutých Smlouvou v oblasti volného pohybu (výše uvedený rozsudek Soudního dvora ve věci Runevič-Vardyn a Wardyn, C-391/09, EU:C:2011:291, bod 67). Soudní dvůr rovněž jasně konstatoval, že vnitrostátní právní předpisy, které znevýhodňují některé státní příslušníky pouze proto, že využili svobody pohybu a pobytu v jiném členském státě, představují omezení svobod, které čl. 21 odst. 1 SFEU přiznává každému občanu Unie. Možnosti, které Smlouva skýtá v oblasti svobody pohybu občanů Unie, by totiž nemohly mít plný účinek, kdyby státního příslušníka členského státu mohly od jejich využití odradit překážky jeho pobytu v jiném členském státě z důvodu právní úpravy jeho státu původu, která jej penalizuje jen proto, že těchto možností využil (rozsudek Soudního dvora ze dne 26. května 2016, Kohll a Kohll-Schlesser, C-300/15, EU:C:2016:361, body 42 až 43, jakož i citovaná judikatura). Jak vyplývá z judikatury Soudního dvora, státní příslušník členského státu, který využil jakožto občan Unie práva volného pohybu a pobytu v jiném členském státě, než je členský stát jeho původu, se může dovolávat práv spojených s tímto postavením, zejména pak práv zakotvených v čl. 21 odst. 1 SFEU, a to případně i ve vztahu k členskému státu svého původu ([usnesení] Soudního dvora ze dne

24. června 2022, Rzecznik Praw Obywatelskich, C-2/21, EU:C:2022:502, bod 36).
- 27 S ohledem na výše uvedenou judikaturu Soudního dvora má tento senát pochybnosti o tom, zda není možné považovat pravidla zakotvená ve vnitrostátních nařízeních za normy způsobilé ovlivnit, resp. omezit volný pohyb občanů Unie ve smyslu článku 21 SFEU.
- 28 Tento senát uvádí, že Litevská republika se neúčastní posílené spolupráce ve smyslu rozhodnutí Rady (EU) 2016/954 ze dne 9. června 2016, kterým se povoluje posílená spolupráce v oblasti příslušnosti, rozhodného práva a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových poměrů mezinárodních párů, zahrnujících jak majetkové poměry v manželství, tak majetkové důsledky registrovaného partnerství. Nařízení Rady (EU) 2016/1103 ze dne 24. června 2016 provádějící posílenou spolupráci v oblasti příslušnosti, rozhodného práva a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových poměrů v manželství [omissis] [opakované informace] se tak na Litevskou republiku nevztahuje.
- 29 Při neexistenci použitelné unijní právní úpravy týkající se posuzované otázky je tak dle názoru tohoto senátu úkolem vnitrostátního právního řádu Litevské republiky, aby upravil podmínky stanovené vnitrostátním právem a určené k zajištění ochrany práv, která jednotlivcům vyplývají z unijního práva, pokud tyto podmínky nejsou méně příznivé než ty, které se týkají práv vyplývajících z vnitrostátního právního řádu (zásada rovnocennosti), a pokud dále v praxi neznemožňují nebo nadměrně neztěžují výkon práv přiznaných unijním právním řádem (zásada efektivity) (obdobně viz rozsudek Soudního dvora ze dne 8. června 2017, Freitag, C-541/15, EU:C:2017:432, rozsudek Soudního dvora ze dne 3. července 2014, Kamino International Logistics a Datema Hellmann Worldwide Logistics, spojené věci C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041 [omissis]).
- 30 V tomto ohledu je zaprvé namístě uvést, že v souladu s ustanoveními vnitrostátních nařízeních se požadavek, podle kterého musí manželská smlouva obsahovat osobní identifikační číslo alespoň jedné ze stran manželské smlouvy, jak je uvedeno v rejstříku obyvatel Litevské republiky, použije pouze na manželské smlouvy uzavřené v cizích státech. Výše uvedený požadavek tak není ve vnitrostátních nařízeních stanoven *expressis verbis* pro manželské smlouvy uzavřené v Litevské republice.
- 31 Na druhé straně lze předpokládat, že rozdíl v přístupu ohledně požadavku uvést osobní identifikační číslo v manželské smlouvě vychází z pravidla, podle kterého jsou údaje týkající se manželských smluv uzavřených v Litevské republice poskytovány pro účely zápisu do rejstříku pouze notáři, kteří osvědčili příslušné smlouvy (bod 21.1 vnitrostátních nařízeních), zatímco fyzické osoby právo takové údaje poskytovat nemají. Jinými slovy, toto pravidlo znamená, že pokud jsou manželské smlouvy uzavřeny v Litevské republice v rámci řízení u notáře (a údaje týkající se takových smluv jsou pro účely zápisu do rejstříku poskytovány těmito notáři), je zajištěna přesná identifikace osob, které takové smlouvy uzavřely.

V případě manželských smluv uzavřených v cizích státech jsou však tyto údaje poskytovány pro účely zápisu do rejstříku fyzickými osobami, které tyto smlouvy uzavřely. S ohledem zejména na velmi omezenou povahu pravomocí správce rejstříku (bod 21 tohoto usnesení) je tedy třeba mít za to, že požadavek přesné identifikace osob, které uzavřely dotčenou manželskou smlouvu, má nejen nepopiratelný význam, ale je rovněž zásadně nezbytný v obecném zájmu.

- 32 Je však namístě uvést, že vnitrostátní nařízení neupravují žádnou jinou alternativu identifikace stran smlouvy uzavřené v cizím státě. Pokud je tedy manželská smlouva uzavřena v cizím státě, kde osobní identifikační čísla pro účely uzavření takové smlouvy používána nejsou, pak požadavek zakotvený v bodě 67 vnitrostátních nařízení přímo brání zápisu dotčené smlouvy do rejstříku. Pokud tedy od příslušných orgánů takového státu není možné získat dodatek (přílohu) smlouvy obsahující osobní identifikační číslo alespoň jedné ze stran manželské smlouvy, musely by osoby, které uzavřely manželskou smlouvu v uvedeném státě, požádat notáře v Litevské republice o uzavření nové manželské smlouvy a její zápis do rejstříku. Jinými slovy, dotčená situace má za následek buď to, že občanům Unie vzniknou náklady (finanční, časové atd.) v důsledku dvojího správního řízení vedeného za účelem uzavření manželské smlouvy (v cizím státě, který nepoužívá osobní identifikační čísla, a následně pak i v Litevské republice), nebo tito občané učiní racionální a logické rozhodnutí a od uzavření manželské smlouvy v cizím státě upustí, a to právě z důvodu takových nežádoucích důsledků.
- 33 V této souvislosti by tento senát rád zdůraznil, že právo volného pohybu se projevuje tím, že občan Unie může dočasně vycestovat do jiného členského státu, než je členský stát jeho původu, za účelem zaměstnání, studia nebo volnočasových aktivit. Toto právo však zahrnuje rovněž právo usadit se v jiném členském státě dlouhodobě a vybudovat v něm svůj život [stanovisko generálního advokáta H. Saugmandsgaarda Øe ze dne 11. února 2021 ve věci A (Veřejná zdravotní péče), C-535/19, EU:C:2021:114, bod 146]. Za těchto okolností má tento senát pochybnosti o tom, zda by na dotčenou právní úpravu nemělo být nahlíženo jako na právní úpravu odrazující občany Unie od výkonu svobody pohybu, kterou jim přiznává článek 21 SFEU. Tento senát se především táže, zda čl. 21 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle které manželská smlouva uzavřená v jiném členském státě Evropské unie nemůže být zapsána do rejstříku manželských smluv, neobsahuje-li tato manželská smlouva osobní identifikační číslo alespoň jedné ze stran této smlouvy, jak je uvedeno v rejstříku obyvatel Litevské republiky, když za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení, příslušné orgány členského státu, v němž byla manželská smlouva uzavřena, odmítají poskytnout výpis z této smlouvy doplněný o příslušné osobní identifikační údaje.

III.

- 34 [omissis] [povinnost podat žádost podle čl. 267 třetího pododstavce SFEU]

- 35 Za těchto okolností je za účelem rozptýlení vzniklých pochybností týkajících se výkladu a použití ustanovení unijního práva relevantních pro právní vztahy dotčené v projednávaném sporu namíste požádat Soudní dvůr o výklad čl. 21 odst. 1 SFEU. Odpověď na otázku uvedenou ve výroku tohoto usnesení je pro projednávanou věc klíčová, neboť by umožnila přijetí jednoznačného a jasného rozhodnutí o požadavku, o jehož uplatnění v projednávané věci jde a který se týká zápisu manželských smluv uzavřených v cizích státech do rejstříku manželských smluv, a rovněž by zaručila jednotnost vnitrostátní judikatury, a to při současném zajištění zejména přednosti unijního práva.

Ve světle výše uvedených úvah [*omissis*] [odkaz na ustanovení procesního práva] tento senát

rozhodl takto:

[*omissis*] [standardní procesní formulace]

Soudnímu dvoru Evropské unie se pokládá následující předběžná otázka:

„Musí být čl. 21 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle které manželská smlouva uzavřená v jiném členském státě Evropské unie nemůže být zapsána do rejstříku manželských smluv, neobsahuje-li tato manželská smlouva osobní identifikační číslo alespoň jedné ze stran této smlouvy, jak je uvedeno v rejstříku obyvatel Litevské republiky, když za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení, příslušné orgány členského státu, v němž byla manželská smlouva uzavřena, odmítají poskytnout výpis z této smlouvy doplněný o příslušné osobní identifikační údaje?“

[*omissis*]

[*omissis*]

[*omissis*]

[standardní procesní formulace a složení soudu]